

apés

hó 7-én.

álogtárgyak,
hó 6-ig, és
i nem vál-
mber hó
Társas zálog-
n délelőtt 9
os árve-

zött árverést
nhetnek.

r hó 17-én.

és Társa
logintézet.

ny.

edésben lévő
egybekötött
— a jegyzői
gal bíró —
írotthoz el-
vi november

er hó 5-én.

József,
ő.

ás.

Thököly-
m alatti
eltételek
eladó.
osítással

ándorné.

S M.

zett

tkelmék

zlete

ofer házban.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Zuglapok.

A szabad sajtó, a gondolat szabad nyilvánítása a legnagyobb vívmánya a szabad, független nemzeteknek. De a szabadság örve alatt sok rut visszaélést követnek el a gonosz, mások becsületének letiprását célzó és hazaáruló parazitái a társadalomnak. Köztudomású dolog, hogy a nemzetközi szocializmus, amely hazát és Istent nem ismer, nem a proletárság javát kereső, hanem önző érdekeket hajhászó kufárok furfangos találmánya azon célból, hogy az elbolondított és a hazaárulás és az istentagadás bűnfertőjébe meritett szerencsétlen tömeg keserves fillérjeiből gond nélkül élhessenek. Azt nagyon jól tudjuk, hogy a magyar haza ellen nyíltan és titokban való áskálódás, a magyar nemzetnek a külföld előtt való becsületlenítése, meghurcolása kitűnő keresetet nyújt a tót, oláh, pángermán stb. munkanélküli zugprókátoroknak, akik a felvilágosodás, az elnyomott nép felszabadító apostolainak tolják fel magukat természetesen a becsapott s jól megsarcolt alsó, tudatlan nép jó csomó baksisaiért. Hány ilyen lelketlen izgató van a mi édes hazánkban is, kik, mivel nincs elég szigorú, megtorló törvényünk, garázdálkodnak, minden ok nélkül, nyíltan meghurcolnak egyeseket, a legképtelenebb gyanúsításokkal állnak elő, a hazafias mozgalmakat lekicsinylik, nevetségessé akarják tenni az ingatag jellemű honpolgárok előtt és habár a komoly, értelmesebb plebs előtt falra borsót hánynak és ez jót kacag az ilyen szerkesztőnek csufolt, minden tisztességes helyről kitagadott semmiházi fickó zagyva, hülye förmedvényein, mégis romboló hatással van arra a szerencsétlen s sorsával mindig elégedetlen proletárság lelkére, amelynek keserves filléreire áhitozik s amelynek filléreiből miként a pióca meghizik s palotákat emel magának.

Szép, igen szép a szabadsajtó, de ne adjuk ezt a veszedelmes fegyvert minden jellemtelen, társadalmi mételynek mondható, istentelen és hazafiatlan hitvány féregnek.

A felelős szerkesztő társadalmilag kifogástalan, elég művelt és ami fő, feddhetlen életű és komoly férfiú legyen, aki tudja mérlegelni a közlendő cikkek súlyát és csakis olyanokat ad ki, amelyek a közjót, a tisztességet szem előtt tartják, szóval amelyek a haza és a társadalom javát célozzák.

Istentelen és hazaáruló ember nem lehet tisztességes szerkesztő. A társadalomból kilökött s megbélyegzett emberek nem szerepelhetnek mint felelős lapkiadók. Ugy látszik ilyen értelemben nincs törvényünk és ha van, akkor az illetékes tényezők vagy nem ismerik, vagy nem akarják érvényre juttatni.

Alsó-Bácskában is van egy hazafiatlanságot szító pángermán lap — nem érdemes arra, hogy beszennyezzük megnevezésével a papírost — amelynek felelős szerkesztője egy kipofozott semmiházi alak, aki tisztességes helyen nem fordulhat meg. Ez a társadalmi métel minden ellen, ami a magyarosítást, ami a magyarnak, mint fentartó fajnak, a megerősítését célozza, ocsmány módon kikel, meghurcolja a tisztességes szárdéku, jó magyar érzelmű honpolgárokat, a nemes, egy célért: a magyar haza javát szolgáló ideálokért lelkesülő egyéneket pellengére akarja állítani és nevetségessé tenni! Ez az orvul támadó gazalak nem vehető ugyan komolyan — mert ripők erőlködése csak komikumot szül, mégis az ilyen szörny-szerkesztőtől meg kellene szabadítani azt a könnyen hívő társadalmat, amely jámbor tudatlanságában jókat röhög azok meghurcoltatásán, akik tényezők a társadalomban, akik mentek attól a salaktól, amely a félrevezetett nép apostolának kénes szagu torkából ömlik ki a feddhetetlen, tisztességes és becsületes honpolgárokra.

Egy semmiházi riporter, aki jó pénzért még a saját szüleit is a sárba rántja és aki egy és ugyanazon egyénről dicsőítő himnuszt ír ma, holnap pedig mások megbízásából a legotrombább módon a sárga földig hordja le, — kap egy-két hónapot becsületsértésért, — mert arra pénze nincs, hogy a dutyit elkerülje, sőt még eldicsekszik vele, hogy államfogházban ült s kikerülve a börtönből, még szemtelenebb módon garázdálkodik és terrorizál olyanokat, akikben nincs elég bátorság, hogy a kutyakorbácsot végig suhintsák ocsmány ábrázatján.

E revolver-zsurnaliszták megrontói a magyar társadalomnak, mert a hiszékeny alsó népet az anarkizmusba kergetik. „Nincs Isten, nincs haza” jelszókkal megingatják az ingatag alsó népet legszentebb érzelmeiben, s ez mint ilyen, nem ismer el sem isteni, sem emberi tekintélyt s csak várja-leszi azt a pillanatot, amidőn rárohanhat azokra, akik szerinte az ő nyomorúsá-

gos helyzetének előidézői. Mert az ilyen félrevezetett elem ellenséget lát mindenben, akinek jobb kabátja van, ellenséget lát, akit el kell tenni láb alól, hogy ő jobb állapotba jusson.

Ilyenfélékkel telítik ezek a nép zsirján élősködő paraziták a jámbor nép lelkét s kiölve belőlük minden nemes érzést, csak a rut gyűlötséget és boszut plántálják a szívébe.

E népbolondítókkal szemben — csak a nemzetköziség hangzatos jelszavával kérkednek, ami nem más, mint nyílt tagadása annak, hogy hazánk van, amelyért — ha nélkülözések közt is élünk és halunk kell — a leghatározottabban sikra kell szállani minden józanul gondolkodó egyénnel, ha gazdag, ha szegény.

Hogy mit nem művel a szabadjára eresztett, felizgatott nép, azt majd minden nemzet története mutatja a multban. Az alsó nép tehát vezetők, de komoly és bölcs vezetők nélkül nem élhet. Az alsó nép lelkéből kiölni az Isten, a haza és felebarát iránt való szeretetet, ördögi mesterség, amely égbekiált.

Ne túrjuk tehát, hogy a zuglapok — amelyek a nemzetköziség jelszavával kérkednek, vagy amelyek nyíltan állást foglalnak ezeréves hazánk ellen — gomba módra szaporodjanak! Ne engedjük tovább, hogy a népbolondítók a maguk zsebének megtömege végett minél több szegény embert becsapjanak! Túrjuk össze azokat a magyarság és a magyarosítás ellen állást foglaló hazaárulókat, akik konkolyt hintenek a különben jólelkű s velünk eddig testvériségben élő idegenajku polgártársaink szívébe! Ne habozunk soká! Principiis obsta, sero medicina paratur, si mala per longas convaluere moras = állj ellen a kezdetnek, későn készül a gyógyszer, ha a bajok a hosszú ideig tartó késelem miatt megerősödtek.

Ha ölötett kézzel nézzük e reánk veszedelmet hozó tűzvész terjedését, a parázs a fejünkre hull s ha nem is pusztulunk el benne, szörnyű sebeket kaphatunk. Nyakunkra nőtt már eddig is az elbolondított nemzetiségek egyrészei; mi lesz velünk, ha Pató Pál módjára továbbra is tehetetlenül nézzük az ellenünk törő aknamunkát. Ébredjünk tehát és eszméljünk, nehogy rideg közönyösségünk miatt fejünk fölött csapjon el a hullám.

Ha észretérünk s együttes erővel résen állunk, nincs hatalom, amely ve-

szedelembe sodorhatna. De ha önző okokból egymással civakodunk, részekre oszlunk, akkor nemsokára itt lesz az a gyászos idő, amely az ellenünk török győzelmét megtermi a szerencsétlen magyar nemzet legnagyobb fájdalmára!

Sz. S.

Kilépések a függetlenségi és 48-as pártból. Bartha Ödön orsz. képviselő levélben jelentette be Kossuth Ferenének, az országos függetlenségi párt elnökének, hogy kilép a pártból. A kilépés indokul azt hozta fel, hogy ő nem szavazhatja meg a kiegyezést s hogy a függetlenségi párt letért a programjában kijelölt útjáról. Levelében kijelenti végül, hogy a 48-as függetlenségi eszmékhez továbbra is hű marad. Nagy György ugyanezen okokból bejelentette kilépését.

Bácskai képviselők a bizottságokban. A képviselőház esütörtökön választotta meg a bizottságokat. A bácskai képviselők közül a földmivélsügyi bizottságba Ertl János és Fernbach József, a kérvényibe Varga Károly, a kivándorlásiba Balogh Ernő dr. és Hodzsa Milán, a közgazdaságiba Lázár Pál, Lovászy Márton és Teleki Árvéd gróf, a közigazgatásiba Balogh Ernő dr., a közlekedésügyibe Mukits Simon, a munkásügyibe Fernbach Péter, a naplóbirálóra Rajk Aladár, az országos közlekedési tanácsba Teleki Árvéd gróf, a pénzügyi bizottságba Teleki Árvéd gróf, a véderő bizottságba Adámovich István és Lovászy Márton, a zárszámadásvizsgáló bizottságba Lányi Mór és a közoktatásügyi bizottságba Mihálovits Endre választották be.

Az éjjeli ügyészség eltörlése.

Nagyjelentőségű rendeletet adott ki e napokban Günther Antal igazságügyminiszter az ügyészeknek, törvényszéki elnököknek és vizsgálóbíráknak. E rendeletében eltörli az ugynevezett éjjeli ügyészség intézményét. Mindnyájunk élénk emlékezetében él még, hogy a törvénytelen kormány milyen botrányosan élt vissza azzal az 1898-iki igazságügyminiszteri rendelettel, amely az időszakos nyomtatványoknak postai szállítást közben való lefoglalását szabályozta. Lányi Bertalan igazságügyi ügyvivő e rendelet alapján arra utasította az ügyészeket, hogy az ujságokat a postai továbbítás előtt olvassák el s ha a törvénytelen kormánynak nem tetsző cikkelyt látnak benne, egyszerűen kobozzák el az illető lappéldányokat. A szabad sajtó elfojtása volt ennek az intézkedésnek célja, követkevése pedig az volt, hogy a nemzeti küzdelem szolgálatában állott ujságokat Lányi ur ügyészei kényök-kedvök szerint elkobozták. Ezt a rendeletet Günther Antal igazságügyminiszter most hatályon kívül helyezte. A sajtószabadság minden igaz barátja örömmel és hálával fog értesülni erről a rendeletről, amely ékes bizonyítéka annak, hogy Günther Antal a sajtószabadság rendületlen barátja és támasza.

Uj hadmentességi díj. Az új hadmentességi adótörvényt 1908. január elsején léptetik életbe. A régi törvény nem felelt meg az általános védőkötelezettség elvének: hogy minden polgár egyenlő terhet viseljen. Aki csekély testi fogyatkozás révén — ami polgári foglalkozásában nem akadályozta — nem szolgál, egyrészt sokat nyer időben, másrészt tökéletesítheti magát polgári életpályáján, míg a többi polgár három évet szolgál. Ezt az aránytalanságot akarja

az új törvény megszüntetni. Az új törvény kétfele hadmentességi adót állapít meg. A hadmentességi díjat és a szülői díjat. A hadmentességi díjat fizeti, akit testi fogyatkozás miatt a katonai szolgálat alól felmentettek, a felmentés időtartamára az egész szolgálati idő alatt, legfőleg tizenkét évig. Ezerkétszáz koronánál kisebb évi jövedelemmel nem fizetnek hadmentességi díjat. A díj progresszív, nagysága a kereseti adó nagyságától függ és csak ha ezt megállapították, rójják ki. A legkisebb díj ezerkétszáz-ezerháromszáz korona évi jövedelem után hat korona, míg kétezer korona után már tizenhat korona. Ha az adófizető nyomorék, kérésére az adót negyedrésszere leszállítják. Minden adóköteles polgár évente januárban ötven korona büntetés terhe alatt a községi elüljáróságon jelentkezni köteles. A szülői díjat a szolgálatra alkalmatlan egyén szülei fizetik, ha évi jövedelmük négyezer koronánál kisebb. Ha a fiu jövedelme több mint ezerkétszáz korona és a szülők jövedelme is több négyezer koronánál, a díj felét a szülők évi jövedelmük után, másik felét a fiu az ő jövedelme után fizeti.

Tanítógyűlés Óbecsén.

— 1907. okt. 15. —

Az óbecsei r. kath. espereskerület tanítósa kedden tartotta őszi tanácskozmányát, amelyen az egyházi és világi tagok teljes számban jelentek meg. Meglátszott a főtanhatósági szigorú leirat hatása. Nem hiányzott a gyűlésről egy tag sem.

De maga a gyűlés lefolyásában is tartalmas és tanulságos volt, úgy hogy a megjelentek bővítt ismerettel és a jó munka végzésének nyugodt tudatával távozhattak haza.

Mise hallgatása után 10 órakor nyitotta meg a tanácskozmányt Blazek Lajos kerületi esperes-plébános. Üdvözli a megjelent tanítókat, akik ismereteiket bővíteni, fejleszteni gyűltek együvé. Azután a régi jó idők pedagógiai eseteit ecsetelve főlemlíti, hogy az ő iskolájuk felszerelése csak pár falitáblából, nyullábból, ludtollból és vesszőből állott. Az előadás kezdetén a tollkészítés, vonalazás, meg az egyszeregy verglizése foglalta le az időt, majd jött a silabizálás, káté, biblia és kész a tudomány. Ha gimnáziumba akarta valamelyik apa adni a fiát, úgy otthon az apja, vagy a káplán ur tanította meg diáku olvasni. De e régi módszerrel is célt ért a tanító és lettek képzett emberek. Hogyan? Ugy hogy megvolt a feltétlen engedelmesség a tanítóval szemben. A tanító parancsa, büntetése ellen nem volt felebbezés akkor az igazgatóhoz, iskolaszékhez, tanfelügyelőhöz vagy éppen a törvényszékhez. A tanító volt a bíró és vesszejével a végrehajtó is.

Nem kívánja vissza e régi állapotokat, hisz azóta a betűzést kiszorította az irvaolvasás és ezt a nevetve-olvasás (fonomimika), de azért most is a legelső nevelési parancs legyen: az engedelmesség. Erről az engedelmességről szól ezután. A népiskolai tanulótlak engedelmességet kell követelni és hogy ezt elérjük, legyen a tanító parancsa világos, rövid és föltétlenül olyan, ami teljesíthető. Olyat ne parancsoljon, amit nem ellenőriz és a gyermekek nem teljesíthetnek. A parancsot a kis gyermeknél megokdatolni nem kell, ez időrablás lenne és kérdés, ha belátja-e. Szoktassuk tehát a gyermekeket engedelmességre, mert az élet is megköveteli ezt, akármilyen pályára megy is. Mindenütt

van felsőbbség, amellyel szemben meg kell hogy legyen a köteles engedelmesség.

A lelkes éljenzéssel kísért megnyitó után Aczél Sándor bácsföldvári tanító olvasta a mult ülés jegyzőkönyvét. A részletes és élvezetes mederben leirt jegyzőkönyvért elismerés mondatott neki.

Olvastatott a kath. nagy tanítógyűlés véleménykerése a gazdasági ismétlőiskolákra. Ugyanis ez az intézmény teng és ma úgy vagyunk, hogy tulajdonképpen a 12—15 éves gyermekek minden vezetés és irányítás nélkül nőnek fel. Hosszabb vita után kimondott, hogy a gazd. iskolák eszméje jó, de a törvény végrehajtása hiányzik, miért is a miniszterium megkeresendő, hogy ne várja az iskola fenntartók késlekedő „nem adunk“-féle határozatait, hanem hajtsa végre a törvényt, szeressen érvényt ez üdvös iskoláknak. Gazdasági állam vagyunk, illő tehát, hogy a gazdasági oktatásra nagyobb súlyt helyezünk.

Ezután az érseki hatóság által kitűzött tételről, mely a rajzoktatásról szól, értekezett Aczél Sándor bácsföldvári tanító. A részletes, nagy gonddal kidolgozott tanulmányt több mint egy órán át figyelemmel hallgatta a gyűlés és a szépen, okosan megirt dolgozatért jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

A felolvasó értekezése elő részében az új tantervben megnyilvánuló haladásról szól és kiemeli, hogy az új terv súlyt helyez a művészeti nevelésre. Ezt szolgálja hivatott a rajztanítás is. Ő a természetszerű rajzoktatás hive és súlyt helyez arra, hogy a rajztanítás ne csak a szem és kézügyességet szolgálja, de fejlessze a műérzékét is, amelyen épül föl a műipar és a művészi tudás, a műértő társadalom.

A rajzoktatás vágy vele születik az emberrel. Ezért ő négy fokot állít föl: a) ösztön-szerű, b) kézügyesítő, c) szemlélet után való és d) természet után való rajzoktatást. Ezután részletesen felsorolja mindenik fokot az anyagot.

Majd a módszerre tér át és itt kiemeli, hogy a rajztanítás játékszerű legyen, de a tanuló önmunkásságát fejlessze. Kezdetben előrajzoljon a tanító, később szemléleti tárgyakat, majd végül képzeletieket rajzoltasson. Kedvező körülmények között a színezést is fölveszi.

A kimerítően kidolgozott értekezéshez lényegben senki sem tudott hozzáadni, ami legjobban igazolja, hogy a feltett kérdésre a felolvasó teljesen és kifogástalanul megfelelt.

Ezután Piller György adai tanító a „hasznos madarak védelméről“ gyakorlati leckét olvasott föl.

Végül a gyűlés felkéri a főhatóságot, hogy az új kormány jó indulata reményében, eszközölje ki, hogy a felekezeti tanítók is megkapják az államiak módjára a gyűlési díjakat és költségeket.

Délben társas ebéd volt, ahol több felköszöntő is hangzott el. —s.—

Rákóczi-estély.

A Zombori Iparos Dalárda beleilleszkedett azoknak a társasköröknek a sorába, melyek a Zomborban felállítandó Rákóczi szoborra adják egy-egy mulatságuknak a jövedelmét, hogy ezáltal is elősegítsék a cél megvalósítását. Az Iparos Dalárda már a Schweidel szoborra is juttatott ilyen módon jelentékeny összeget. Most, 1907-ik évi október 19-én a városi színházban rendezett színelőadást, mely alkalommal előadásra került Csiki Ger-

ben meg kell
nesség.

sért megnyitó
tanító olvasta
A részletes és
zökönnyvert el-

y tanitógyűlés
méltóiskolákra.
ng és ma ugy
12—15 éves
rányítás nélkül
kimondattott,
de a törvény
a miniszterium
az iskola fen-
-féle határo-
törvényt, sze-
knak. Gazda-
gy a gazdasági
zünk.

által kitűzött
szól, értekezett
ó. A részletes,
ulmányt több
el hallgatta a
irt dolgozatért
ott.

előrésében az
maladásról szól
sulyt helyez a
alni hivatott a
erő rajzoltatás
y a rajztanítás
get szolgálja,
amelyen épül
lás, a műértő

zűletik az em-
fő: a) ösztön-
élet után való
solást. Ezután
ik fokozat az

és itt kiemeli,
legyen, de a
e. Kezdetben
szemléleti tár-
t rajzoltasson.
a színezést is

értekezéshez
ozzáadni, ami
ett kérdésre a
nul megfelelt.
dai tanító a
l" gyakorlati

a főhatóságot,
a reményében,
eti tanítók is
ára a gyűlési

ahol több fel-
—s.—

y.
a beleilleszke-
a sorába, me-
kóczi szoborra
a jóvedelmét.
l megvalósi-
a Schweidel
n jelentékeny
óber 19-én a
színelőadást,
ült Csiki Ger-

gelynek „A Stomfai család“ című 3 felvoná-
sos színműve.

A darab megválasztása szerencsés volt,
eredeti, kiváló magyar író írta, magyar a
tárgya, melyet a magyar lélek könnyebben
ért meg s tud belőle okulni, magának gyö-
nyörüséget szerezni, a szereplőknek pedig bő
alkalom nyílik alakítani. Igazán, jól esett a
lelkünknek a sok frivol, üres tárgyú operette,
idegen szerzők, más írók mulandó életü
ujdonságai után egy erőteljes alkotásu, cse-
lekvésekben gazdag és változatos, magyar
zamatú előadást végighallgatni, belőle tanulni,
a magyar karakter egy ferde kinövésű voná-
sát élőképben látni. Ezuttal az indokolatlan
családi büszkeséget láttuk megalázva.

Bizonyára nagy fáradságába került a
derék, szép, jó és hazafias dolog iránt buz-
duló iparos ifjaknak Csiki darabjának a
szinrehozatala. És megálltak benne a helyü-
ket, derekasan álltak meg, általános elismer-
ésben részesültek, bőven arattak tapsokat.
A nagyszámu közönség pedig, mely az igye-
kezetüket, fáradságukat méltányolta, magá-
nak egy élvezetes estét szerzett s annál
inkább távozott elégtelen, mert hozzájárult
filléreivel egy hazafias dologhoz. Hiszen mind-
nyájunké lesz a Rákóczi szobor, melyen
mint oltáron, a hazafiságnak áldozhatunk,
mint ama másikon, a Schweidelén, mely
szinte adakozásból állítottatott fel.

Szóljunk ezután a szereplőkről.

Répts Ferenc a címszerepben jól mu-
tatta be Stomfai Ákos képviselőt, a nagy-
beteg és gyógyult állapotában, kedélyhangula-
tában, sőt kinézésében, a büszke, de az
életkörülmények által megalázott, de alapjá-
ban nemes érzésű férfit, kit a családfájára
való büszkesége vitt téves utakra. Morber
Flóra k. a. volt a kitűnő partnere Héthársi
Berta báróné, — a Stomfai család esze —
szerepében. Szabatos, természetesen gördülő
játékát, hosszú szerepét, sikeres alakítását, a
műkedvelőket megillető mértéken fölül is
tetszéssel jutalmazta meg a közönség. —
Mészáros Terus k. a. a Keresztes Ágnes le-
mondó, leánya boldogságáért magát feláldozó
anyának a szerepében, nagyon rokonszenves
alak volt. Marton Rózika k. a. a naiv, fiatal-
lányos, mégis okosan gondolkozó Margit
szerepében, köztetszésben részesült. Partics
Adél k. a. az özv. Stomfainé Bernátné gögös
nemes asszony szerepét élethűen töltötte be.
Dörfler Gyula a nehéz szerepkörét igyekezet-
tel iparkodott megoldani a Vilmos fiuban,
aki büszkén rátartó anyjának az akarata
szerint szeret, fondorlatos módon közeledik
a választottjához. Hrabovszki Istvánnak a
Lipóci, kataszteri igazgató személyesítésében
sikeres jelenetei voltak. Kmetz Endrének
hasonlóképpen a Barnabás fiu szerepében.
Wallner Helén kisasszonynak nagyon kedves
volt a megjelenése Stomfai Stanci szerepé-
ben, teljes sikert aratott a játékával. —
Bozsánszki József a Stomfai Dénes szolga-
bíró adta, megálta helyét. Kmetz Anna k.
a. az Ida unokahug szerepében kedves jelen-
ség volt. Krieg Károly Stomfai Kázmér adó-
végrehajtót humorral, nevetetően játszotta.
Schwerer József, a Stomfaiak családi ügyvéd-
jének, Patarica Lajos dr. Virágnak, Koch
János a másik orvosnak, dr. Szilkeinek a
szerepét megelégedésre játszották. — Makra
Nándor a Szelevéri ujdondász, Muits Sándor
pedig az inas szerepét sikeresen töltötték
be. Szántó Károly a fontoskodó, rossz diagnó-
zist csináló, Stomfai időelőtti temető siket
orvosnak, dr. Leleszinek a rövid, de hálás

szerepét igen jól adta, játékaival megkacag-
tatta a közönséget. Basits József a Zobrai
Zénó alispán szerepében a tótos nyelvjárást
ügyesen utánozta. Ádám Katica k. a. a
Várainé, Paul Paula k. a. a szobaleány
szerepét kedvességgel adták.

Szereplők a szerepüket kívülről is jól
tudták, sugónak az erőlködését nem hallottuk.

A minden tekintetben sikerült előadást
vidám tánc követte a vacsora világ után;
sok szép leányt láttunk a körben.

Vértesi Károly.

H i r e k .

Leköszönés. Baranyai Béla sza-
badkai 6-ik gyalogezredbeli tartalékos had-
nagy tisztá rangjáról leköszönt.

Uj tanító. Bácsujfalu község képvil-
selőtestülete a megüresedett községi tanítói
állásra Institoris Józsefet választotta meg.
A megválasztott tanítót a vármegyei tan-
felügyelő ezen állásában megerősítette.

Iskolák államosítása. Bács-Bod-
rog megye területén a jövő tanévben több
állami iskola létesül. Értesülésünk szerint a
kir. tanfelügyelőség husz községgel tárgyal.
Mint befejezett ügyet említik a szenttamási
állami iskolákat, amelyek teljes 6 osztályuk
6 tanítóval még e tanév folyamán megnyit-
tatnak.

**A színházi helyárok feleme-
lése.** A színházi bizottság október hó 19-én
tartott gyűlésén igen fontos és a bérlőket, vala-
mint általában a színházlátogató közönséget
közelről érdeklő határozatot hozott. Ezen a
gyűlésén tárgyalták ugyanis Polgár Károly
szinigazgatónak a helyárok mérsékelt
felemelése iránt beadott kérvényét s ennek
a benne felhozott indokoknál fogva helyet
adván, a páholyok árát 1 koronával, a tám-
lásszék (I—IV. sor) árát 40 fill., a kórszékét
(VI—VII. sor) szintén 40 fill., és a zártszék
(VIII—X. sor) árát 20 fillérral felemelték.

Allamsegély. Az Óbecse és vidéke
kosárfonó szövetségének a miniszterium
1000 korona államsegélyt utalt ki.

Podmaniczky Frigyes halála.
Podmaniczky Frigyes báró v. b. t. t. a volt
szabadelvűpártnak sok éven át elnöke, szom-
batról vasárnapra virradó éjjel 11 órakor
hosszu szenvedés után meghalt.

A bajai főnyeremény. Bajáról
írják, hogy a közvélemény érdeklődése újból
ismét a sokat hányatott milliós főnyeremény
felé terelődött. Costán vizsgálóbíró a mult
héten Bajára érkezett, hogy az elrendelt
könyv- és üzletszakértői szemlélet foganatosítsa.
Szakértőkül megidézettek: Török Kornél, a
budapesti „Merkur bankrészevénytársaság“
igazgatója, Kempner Miklós budapesti törvény-
széki hites könyvszakértő, Pinterics Károly
budapesti keresk. iskolai tanár és Kassovitz,
a szabadkai „Közgazdasági bank“ tisztvise-
lője. A szakértők a bank helyiségében meg-
kezdték munkájukat, mely előreláthatólag
több napot fog igénybe venni. A vizsgálóbíró
31 kérdőpontba foglalta össze azon kör-
ülményeket, melyeknek tisztába hozatala
lesz a szakértők feladata. Ezek a kérdőpontok
főleg a részletüzletről vezetett könyveknek
az Eckert-féle részletívre vonatkozó tételeire,
valamint a bank sorsjegyzetének mikénti
kezelésére, a sorsjegydaraboknak miként való
őrizetere stb. terjednek ki. Eddig már több
tanut hallgattak ki. Érdekes, hogy Sziklay
Illés a nyomozás során tett azt a vallomását,
hogy Eckertnek 2219—41. számú sorsjegyet
adtak el, a vizsgálat során visszavonta és azt
állította, hogy neki nincs tudomása arról,
hogy milyen számú sorsjegy adatott el annak
idején Eckert Antalnak. A vizsgálat, mely a
legsúlyosabb mederben folyik, előreláthatólag
még néhány napot fog igénybe venni.

Milyen idő lesz? Meteor írja:
Október folyamán 28-án és 29-én várható
még változás, amikor csomópontok lesznek.
November igen változatosnak ígérkezik. Az
első csomópont 5-ére esik, amely enyhe le-
folyással jár. A 9-ik csapadékos, a 14-iki
ujra meleg időt hoz, mely alkalomkor neve-

zetes csillagászati esemény megy végbe: a
Merkur átvonulása a Nap előtt délután egy
órákor, amelyet követőleg nagyobb időköz
jön csomópont nélkül, úgy hogy csak 20-án
van újra egy ilyen, mely azonban szintén
nem okoz nagyobb változást. Csupán a 23,
de különösen a 26-iki erős hatása s mind-
kettő hideg jellegű, úgy hogy a fagypon-
t körüli hőmérsékletre van hatáskörükben ki-
látásunk, vagy pedig nagyobb mérvű csapa-
dékot kapunk.

Elfogott betörő. Bácskának való-
ságos réme lett már Oláh Farkas Márton. Ez
a vakmerő és agyafurt tolvaj egyre-másra kö-
veti el a legvakmerőbb betöréseket, de mind-
annyiszor sikerül kisiklania az igazságszol-
gáltatás kezei közül. Oláh Farkas a mult
hónapban rablás és betörés elkövetése után
illetőségi helyére, Bajára ment, itt két tár-
sával együtt betört Horváth Mihály gyümölcs-
kereskedő lakására és onnan nagyértékű ék-
szert, meg 1500 korona készpénzt lopott el.
A betörés elkövetése után kiment Órszállásra,
de néhány nap után bejött a városba kipu-
hatolandó, hogy kit gyanúsít a csendőrség.
Ekkor került kézre Oláh Farkas. Minthogy a
zombori törvényszéknél is volt egy kis baja,
oda kísérték át Bajáról. A zombori rendőrség
fogházából azonban még azon éjjel megszö-
kött s visszament Bajára. Itt betört Greguss
Aurél és Szuhogyi Mihály lakásaiba, ahonnet
pénzt és értéktárgyakat lopott s aztán újból
megszökött Bajáról. Ekkor Zentán próbált
szerecsét. Bement az ottani fogyasztási szö-
vetkezet boltjába, ahol topolyai péknek adván
ki magát, ajánlatot tett kenyér és sütemény
szállításra. Minthogy ajánlata nagyon olcsó
volt, az üzletet hamarosan megkötötték. Ennek
öröme a szövetséget tagjai áldomásra men-
tek a koresmába. Az áldomás belenyulott az
éjszakába és az ivásból kártyázás lett. A
népszerű huszonegyes bankban körülbelül
háromszáz koronáig sikerült megkopasztani
partnerjeit. Hajnalban, mikor játék után tá-
voztak, arra kérte a szövetséget üzletveze-
tőjét, hogy engedje a szövetségeti boltba
aludni. Az üzletvezetőnek ekkor azonban
már gyanus volt az előkelő idegen és figyel-
messé tette rá a csendőröket. A zentai
csendőrzetű Bajáról ismerte Oláh Farkast
s letartóztatta.

Országos vásár. A legközelebbi
ujvidéki országos vásár e hó 26—28-án fog
megtartatni s erre sertések kivételével egyéb
állatoknak vézmentes helyről való felhajtása
meg van engedve.

Aki hive a nőemancipációnak.
Pap István együtt lakott Ludason Jeksa
Istvánnal. A szomszédságot akként igye-
kezett hasznosítani, hogy ő is, meg felesége
is állandóan lopkodott Jeksáné bezárt padlá-
sáról buzát és kukoricát. Jeksáné felüti
gabonaműneinek aggasztó mérvben való csök-
kenése és minthogy gyanakodott a szomszé-
daira, megleste őket, amint Pap éjjel álkulcs-
sal felnyitotta a padlást, s felesége segítségével
egy zsák buzát akart onnan lehozni. Jeksáné
feljelentette a Pap házaspárt, akiket a mult
héten vont felelősségre a szabadkai törvény-
szék. Pap István, ki e komoly alkalomra
meglehetősen bepityókázva jelent meg, be-
ismerte bűnét. E beismerés alapján a tör-
vényszék öt hathónapi, feleségét pedig három
napi fogházra ítélte. — Pap István igazság-
érzetét nagyon bántotta az, hogy felesége
három nap mulva kiszabadul, s kijelentette,
hogy ő inkább felakasztja magát, semhogy
eltérje, hogy felesége egyedül legyen otthon,
míg ő börtönben ül. Az elnök e bejelentést
nem vette tudomásul.

Bácsmegeyi csodadoktor. Nagy
a hire Bátmonostoron Földvári József paraszt-
embernek. Betegait szódabikarbonával, timsóval
és vörösréppával gyógyította. Rác Gál János-
nak is ilyenfajta orvosságot adott be, ki
betegségébe belehalt. dacára a gyógykeze-
lésnek. A halottat fölboncolták és szerencsés-
en oly végzetes betegséget konstataáltak Rácson,
melyet gyógyítani egyáltalában nem lehetett.
Igy történt meg, hogy a bácsmegeyi csoda-
doktor csupán 10 korona pénzbüntetésre
ítélte el a bajai bíróság.

Agyonlőtte a sógornőjét. Madaras községnek nagy szenzációja van, mely izgatottságban tartja a község lakosságát. Nem tudni, vajjon szándékos cselekmény, vagy véletlenség okozta-e a nagy szerencsétlenséget, mely egy családot borított gyászba. Vadászfegyverrel oltotta ki egy gazdálkodó a sógornője életét. Az eset a következő: Hartyányi György gazdálkodó a múlt héten egy vadászfegyverrel agyonlőtte sógornőjét Szöllősi Péternét. A csendőrség azonnal megindította a hivatalos eljárást és Bácsalmásról Funták vizsgálóbíró ki is szállt Madarasra, hol Szöllősi Péterné holttestét felboncolták. A boncolásnál dr. Barta Antal szabadkai kir. törvényszéki orvos és dr. Márton Géza bácsalmási községi orvos voltak jelen. A boncjegyzőkönyvbe leadott vélemény szerint bizonyossággal meg nem állapítható, vajjon a szerencsétlenséget véletlen, vagy szándékoság okozta. — A vizsgálóbíró nagy eréllyel folytatja a megindított vizsgálatot. Az ügyben megkezdtek a tanuhallgatásokat. A szerencsétlenség áldozatát az egész község óriási részvétele mellett temették el.

Megölte a diót. Szeile Jánosné, csávolyi parasztasszonyt zavarta munkálkodásában a 2 esztendős kis gyermeke sírása. Hogy elhallgattassa, diót adott a gyermek szájába. A 2 esztendős fiúcska leakarta nyelni a diót, azonban a szegény fiú torkában megakadt és fulladozni kezdett. Az anya rémülten akarta gyermekét a bajtól megmenteni, de eredménytelenül, mert a fiúcska megfulladt.

Halálos ugrás. Rapesák András óbecsei vasúti munkás a múlt szerdán este társaival a tolókocsin jött haza. Az állomás közelében leugrott a kocsiról, de a sötétben éppen azon a helyen, ahol a szelvénykaró volt. Erre a karóra esett rá és a gyomrát oly súlyosan megütötte, hogy azonnal elájult. Esméletét veszítve vitték haza a szerencsétlen munkást, aki másnap belső vérzés következtében meghalt.

Vigyázatlan kocsis. Csilies Sándor bajai kocsis bérkocsí engedély nélkül bérkocsiskodott Baján. Ez azonban fel sem tűnt volna, ha ez apró kihágást nem tetézi azzal, hogy szeptemberben neki hajtát özv. Déli Sebestyén regőcei asszonynak. Az öreg asszonyt elütötte a kocsí, s ő súlyos testisértést szenvedett. A szabadkai törvényszék Csilies Sándort gondatlanságból elkövetett súlyos testisértésért nyolc napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

HIRDETÉSEK.

1753/1907.

Hirdetmény.

Katymár község jegyzői irodájában 4 korona napidíj mellett három óra az adóügyben teljesen képzett kisegítő irnok alkalmazást nyer. Jelentkezhetni okmányokkal alulirotnál.

Katymár, 1907. október 16.

JORDÁN BÉLA,
jegyző.

Jegyzői pályára

készülő fiatal ember mint gyakornok alkalmazást nyerhet **Bátmonostoron.**

Himmel Vilmos,
jegyző.

3-3

GÖSZI PÁI

cementáru gyára Zombor Thököly-ut 18. (az udvarban).

Ajánlja saját gyártmányu és 420 atmoszfera nyomással készült **cementlapjait** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig **folyosók, konyhák, fürdőszobák, tem-plomok, kapualjak** beburkolására. ==

... Beocsini cementgyári Unio részvénytárs. ...
Seidner Bernát és Fia Lalasinci mészgyáruk
==== **képviselője és raktára.** ==

== **Elárusítás kicsinyben és nagyban.** ==

Cimre ügyelni kérem.

30-29

Házeladás

Zomborban, Kistemető-
utca 12. számú ház, melyben
van 4 lakás a hozzátartozó
mellékhelyiséggel, **szabad
kézből eladó.** — Bővebbet
Széles János
tulajdonos.

2-2

Eladó tőzsde.

Zrinyi-utca 2. számú jó
forgalmu

tőzsde
családi viszonyok miatt
azonnal eladó.

3-1

Eladó szőlő.

Amerikai szőlővesszővel beültetett
legjobb minőségű **szőlő**, mely a Te-
lecska legkitűnőbb helyén a község,
valamint a téglagyár, a vasúti állomás
és a Ferenc-csatorna rakpart közvetlen
közelében terül el, **szabadkézből
jutányos áron eladó.**

A szőlő területe 4200 □ öl.

A venni szándékozók forduljanak
a tulajdonoshoz **Ruzsits Chariton**
ósziváci községi tanítóhoz.

3-2

5186/1907. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Óverbász községben ujonan rend-
szeresített és évi 800 korona fizetéssel
javadalmazott községi irnoki állásra
október hó 31-iki határidővel pályázatot
hirdetek és felhívom pályázni óhajtokat,
hogy minősítési és eddigi alkalmazásu-
ka igazoló okmányokkal felszerelt sa-
játkezüleg irt kérvényeiket a fenti ha-
táridőig hozzám nyujtsák be.

Kula, 1907. október 17.

SZTRILICH,
főszolgabíró.

320-2-1

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudomására adjuk Zombor város nagyközönségének, hogy
Zomborban

tűzifa kereskedést

nyitottunk és ezzel kapcsolatosan favágással is vállalatilag foglalkozunk.

Fatelepeink a Felsővárosban a Flórián-utcában a sörházépület átellené-
ben és Cservenka városrészben a Vaspálya-uton a városi kertészlak átellenében
(volt Messinger-féle fatelep) fekszenek, és azokon mindenféle fajú és minőségű
tűzelőfát rendes raktári öleken mérsékelt árak mellett árusítunk.

Egyben tudtul adjuk azt is, hogy **motorhajtásra berendezett fűrészelő és
faaprító gépünk megérkezett,** — és azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy
a közönség részére szintén jutányos áron vágott és felaprított fát tarthatunk
raktáron és szállítunk kivánsághoz képest házhoz is. Ez esetben a faárak
métermázsánként fognak számíttatni.

A mélyen tisztelt közönség támogatásában bizva, készséggel ajánljuk
pontos és lelkiismeretes szolgálatainkat.

Zombor, 1907. évi szeptember hó 29-én.

Első Zombori Favágó Vállalat és Tűzifa Kereskedés.

294-6-4